Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. post. - II Gruppo

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava: Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo: Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 21 | Gorica - 24. maja 1956 - Trst | Izhaja vsak četrtek

DOLŽNOSTI KATOLIČANOV

pri volitvah v nedeljo 27. maja

V soglasju z naukom Cerkve in italijanskih škofov posebej opozarjamo vse verne katoličane na dolžnosti, ki jih imajo ob volitvah v nedeljo 27. maja.

Vsi na volitve

Prva dolžnost je, da gredo VSI NA VOLITVE. Skrb za javni blagor ne sme biti privilegij samo nekaterih »politikov« ali samo pripadnikov nekaterih strank, temveč mora biti skrb vsakega pravega katoličana. Papeži zadnjega stoletja so vedno učili, da je dolžnost vsakega kristjana, da aktivno sodeluje pri javnem življenju, to je pri politiki. Ta dolžnost se izpolnjuje predvsem z udeležbo pri volitvah. Kajti skrb za javni blagor leži v demokratičnih vladavinah na od ljudstva svobodno izvoljenih zastopnikih, bodisi da so to upravniki občine ali pokrajine, bodisi da so to zastopniki ljudstva v parlamentu ali senatu. Vsled tega katoličanu ne more biti vseeno, kdo upravlja občino in kdo dela zakone. Lombardski škofje zaključujejo z ozirom na to dolžnost: »KDOR PROSTOVOLJNO NE GRE NA VOLITVE, SE PREGREŠI ZOPER TEŽKO DOLŽNOST.«

Prav volite

Druga dolžnost za katoličana je, da PRAV VOLI, to se pravi, da voli po svoji vesti. Po vesti pa bo volil, če bo volil za tiste kandidate in za tiste liste, ki nudijo garancijo, da bodo javno stvar pošteno upravljali, skrbeli za socialni in gospodarski napredek, a prav tako da ne bodo zapostavljali pravic, ki gredo Bogu in Cerkvi, pravic, ki morajo biti katoličanu nadvse svete. Kdor bi volil za take kandidate, ki so znani ateisti ali pa spadajo h kaki stranki, ki ima na programu boj proti Bogu in Cerkvi kot oblikam zastarelega misticizma, ter proti veri, češ da je opij za ljudstvo, (glej nauk Engelsa, Marksa, Lenina, Tita), tak bi smrtno grešil, ker bi s svojim glasom pokazal, da tako ideologijo odobrava, saj ji s svojim glasom daje zaupnico. Prav tako pa bi smrtno grešil, kdor bi dal svoj glas omenjenim kandidatnim listam zaradi kakega neodvisnega kandidata, ki je na njih, češ da voli neodvisneža in ne ateiste. To bi bil prazen izgovor, kajti »neodvisni« kandidat na taki listi je le kakor vaba na trnku. Če zagrabiš vabo, se boš nasadil na trnek. In to ravno hočejo, ko brezbožneži sprejemajo »neodvisne« in krščansko-levičarske in sredinske kandidate na svoje liste.

Volite strnjeno

Tretji opomin, ki nam ga daje cerkvena oblast, je, da vsi dobri volijo STRNJENO, to se pravi, da ne dajejo glasov takim listam, ki nimajo upanja na zmago. To načelo velja v onih občinah, kjer glasujejo po večinskem sistemu (Dolina, Repentabor, Zgonik, Devin-Nabrežina). Strnjeno je treba voliti, da se glasovi dobrih ne razpršijo, kar bi moglo pomagati do zmage nasprotnikom. To drži posebno za Dolino. Tam so v medsebojni tekmi štiri liste: dve slovenski in dve italijanski, med temi je lista krščanske demokracije. Zmagati moreta le dve, ker velja v Dolini večinski sistem. To sta z vso gotovostjo le obe slovenski listi. Zato pomenijo glasovi oddani za listo krščanske demokracije v Dolini ošibitev Slovenske liste, ki utegne morda prav zaradi teh glasov zopet pogoreti, kot se je zgodilo že pri zadnjih volitvah. Zato velja posebno v dolinski občini načelo: glasujte strnjeno za Slovensko listo. Kdor bi volil za KD ali socialiste bi že samo s tem škodoval skupni krščanski in demokratični stvari.

Volite slovensko

Četrti opomin, ki nam ga Cerkev daje za nedeljske volitve, je, da Slovenci volijo SLOVENSKO. Sveti oče je v svoji božični poslanici opozoril večinske narode, da ne delajo za mir, če kratijo manjšinam njih pravice do svobodnega kulturnega in političnega življenja. Zato je jasno, da smo Slovenci kot narodna manjšina dolžni, da volimo složno kot Slovenci. Slab katoličan bi zato bil oni Slovenec na prihodnjih volitvah, ki bi volil italijansko stranko, pa katero koli.

Dolžnost katoličanov je torej: VSI NA VOLITVE, DA BOSTE PRAV VOLILI, STRNJENO ZA SLOVENSKO LISTO, KI EDINA NUDI SLOVENSKEMU VOLIVCU VSE GARANCIJE, KATERE ZAHTEVA SV. CERKEV.

Živahne priprave na volitve

Zadnji teden so bile po vsej Italiji živahne priprave za občinske in pokrajinske volitve, ki bodo v nedeljo 27. maja po vsej državi z izjemo doline Aosta in goriške pokrajine. Za zaupanje volivcev se potegujejo na eni strani stranke vladne večine, na drugi strani pa opozicijske stranke, ki bi rade iztrgale vladnim strankam upravo raznih mest in občin na osnovi novega volilnega zakona. Krščanska demokracija je šla v volilni boj s propagando, da naj ljudje pogledajo, kaj je v glavnem prav Krščanska demokracija naredila v desetih letih za Italijo, ki je bila v letih 1945 in 1946 skoro vsa v razvalinah. Komunisti so v težavah zaradi zmede, ki jo je povzročila komedija s Stalinom in njegovim oboževanjem. Prostozidarji se niso zadovoljili z liberalno stranko, ampak so ustanovili še radikalno stranko, ki jo denarno vzdržujejo industrijci, nastopajo pa za neke vrste revolucijo in za tako imenovani laicizem, kar pomeni, da naj se vera omeji samo na zakristijo in cerkev; kar se godi izven nje, pa naj je nič ne briga. Ti gospodje pač nočejo razumeti, da se mora človek ravnati po veri v vsem svojem zasebnem in javnem življenju in da je Cerkev dolžna, voditi njegovo roko tudi izven cerkva in zakristij. Ti radikali izdajajo tudi svoj dnevnik »Il Giorno«. Da bi komunisti uprizorili preganjanje vsake svobode in vere, ako bi zmagali, ni treba posebej govoriti. Tako si moramo za Italijo na splošno želeti zmago demokratičnih, krščansko in socialno usmerjenih nekomunističnih strank, v Trstu in na Tržaškem med Slovenci pa zmago Slovenske liste.

Mollet in Pineau v Moskvi

Po generalni vaji s Titom sta io francoski ministrski preds. Mollet in zunanji minister Pineau mahnila v Moskvo, kjer so ju kaj prisrčno sprejeli. Francozi so na vseh straneh v precepu in iščejo izhoda, da se rešijo kot velesila. To pa se bo zgodilo le, če jih Arabci ne vržejo iz Afrike. Mollet in Pineau računata, da bi bila Moskva do Francozov prizanesljivejša, če bi hodili lastno pot mimo Atlantske zveze. Zato sta šla v Moskvo, da bi videla dejansko razpoloženje kremeljskih mogočnikov, ki govorijo o miru in koeksistenci, pripravljajo pa se na daljši rok za zavzetje sveta za komunizem. Zdi se, da se je Hruščev s Francozi nekoliko igračkal. Namignil jim je, da bi Francija našla milost v sovjetskih očeh, če bi bila v nevtralnem taboru, ni pa hotel obljubiti pomoči proti Arabcem, ki so jih komunisti komaj zdramili, da pihajo v njih rog. Tako sta Mollet in Pineau spoznala, da je bolje vsaj v glavnih stvareh vztrajati na strani Zahoda. Hruščev pa se ni omehčal, ker se mu ne mudi. Če hoče, lahko Thorezu telefonira, naj komunisti vržejo Molletovo vlado... A tega zdaj noče. Bolje je, pridobivati socialiste za ljudsko fronto s komunisti. Vse nitke so že tako lepo napeljane preko Tita... Če bo po sreči šlo, bodo potem pražene piške same padle na krožnik. To bi se zgodilo, če bi Zahod ne bil enoten, pameten in močan. Sožitje je potrebno, a ne tako, pri katerem bi komunisti gospodarili vsemu svobodnemu svetu, ki bi bil zasužnjen. Z enotnostjo in močjo mora Zahod Sovjete prisiliti, da pristanejo na iskreno sodelovanje in mir brez hinavskih pasti o ljudskih frontah, mirnem sožitju, enaki oddaljenosti od obeh blokov in podobno. To je za svobodni svet najkoristnejši nauk francoskega obiska v Moskvi.

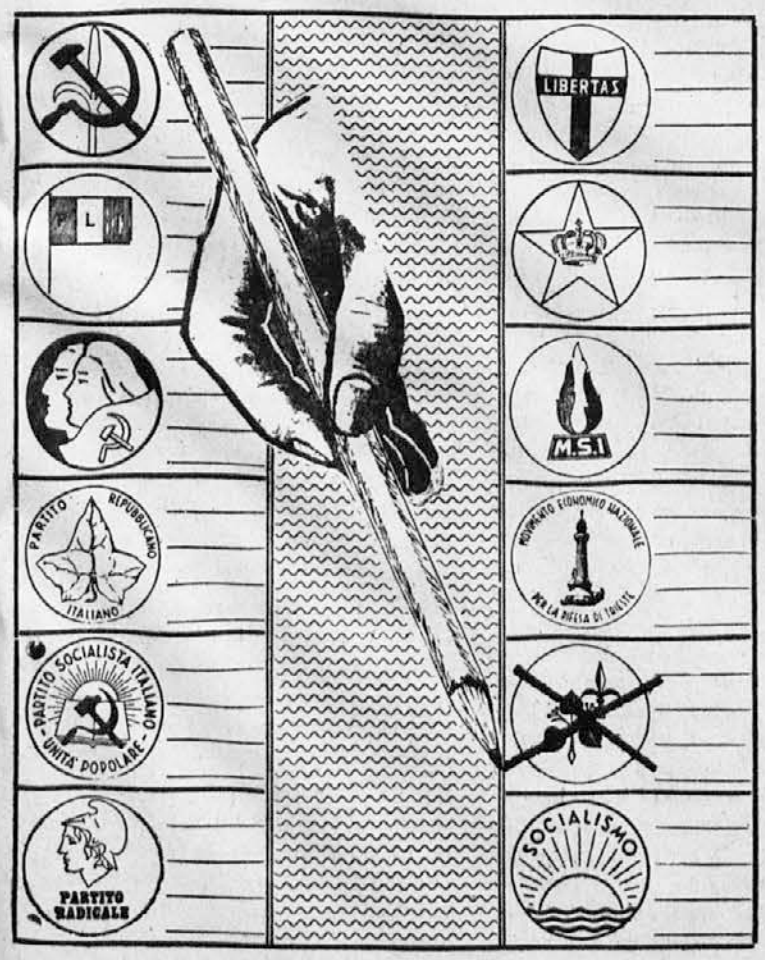

Voliš pa tako:

Pred odhodom na volišče ne pozabi vzeti s seboj volilnico in osebno izkaznico!

Od predsednika boš prejel enako volilnico in svinčnik.

Ko si v celici, poiščeš naš znak na volilnici. Je predzadnji na desni strani in takele oblike:

S svinčnikom prečrtaš takole

Zapreš nato volilnico in jo izročiš predsedniku.

Demobilizacija in politika

V Moskvi so z velikim poudarkom napovedali, da bodo do jeseni prihodnjega leta demobilizirali nad milijon mož ali 63 divizij in jih poslali na delo v industrijo ter kmetijstvo. Splošno mnenje je, da so bile moskovske oblasti prisiljene to storiti iz gospodarskih razlogov: vojska velikó stane, moderna vojna industrija ter kmetijstvo pa zahtevata novih delovnih sil. Zato ta korak. Naznanili pa so ga takó, da bi imel čim večji propagandni učinek: na predvečer prihoda francoskih državnikov v Moskvo in v času, ko se na Zahodu v mnogih državah pojavlja težnja, da je treba občutno znižati izdatke za vojaške, odnosno obrambne proračune. Preden bo ta sklep izvršen, bo preurejena in modernizirana sovjetska vojska, tako da sovjetska obrambna in napadalna moč ne bo prav nič trpela, tudi če bodo napovedani sklep resnično izvedli. V modernih okoliščinah ne odloča več število vojaštva, temveč novo atomsko in vodikovo orožje, letalstvo ter medcelinske rakete. To je danes važno bolj kot vojaštvo. In denar, ki ga dajejo za vojaštvo, bodo potem lahko dajali za našteto moderno orožje. Hkrati pa bo ta poteza služila kot propagandni pritisk na zahodne države, češ da naj tudi one zmanjšajo svoje oborožene sile, dasi so to storile že takoj po končani vojni v letih 1945 in 1946.

Kongres evropskih manjšin

V Evropi se je manjšinsko gibanje tudi po zadnji vojni močno razvilo. Pred nekaj leti je dobilo tudi svojo organizacijo, ki se imenuje Federalistična zveza evropskih manjšin. Ta organizacija je priredila že več kongresov. Zadnji kongres se je vršil pretekli teden ob Baškem jezeru na Koroškem, torej na ozemlju slovenske manjšine. Trajal je tri dni. Udeležilo se ga je precej zastopnikov manjšin iz raznih evropskih držav. Daljše poročilo o kongresu bomo objavili prihodnjič.

Amerikanci spoznali Tita

Amerikanci so končno prišli do zaključka, da je nevarno še nadalje pošiljati kakršne koli vrste orožja v Jugoslavijo. Najbrže so prišli na sled pretkanemu Titu, da njemu poslano orožje tajno prodaja arabskim državam.

Ameriška vlada je šla celo dalje kot samo do ukinitve pošiljk orožja. Pred dnevi je na seji za »zaprtimi vrati« gospodarska komisija za pomoč tujini zmanjšala vsoto 30 milijonov dolarjev, ki je bila določena kot pomoč Jugoslaviji za prihodnje leto, za polovico. Tako bo dobila Jugoslavija le 15 milijonov pomoči za prihodnje leto.

Vse zgleda, da so Amerikanci prišli do spoznanja, da ima Tito želodec v Ameriki, a srce v Moskvi.

Heuss na obisku v Grčiji

Zahodnonemški predsednik Heuss je bil v družbi zunanjega ministra von Brentana na uradnem obisku v Grčiji. Obisk je bil sicer prisrčen, dušilo pa ga je mučno vzdušje proti Angležem zaradi Cipra. Ta zadeva leži kakor mora na grškem ljudstvu in ga greni. V Londonu so angleški laburisti zahtevali nov plebiscit za Ciper, a ga vlada seveda odklanja. Konservativci so spravili Anglijo v položaj, iz katerega se ne more umakniti. Pa tudi Grki se ne bodo umaknili in tako bodo še tekli potoki nedolžne krvi.

Ameriška vodikova bomba

Združene države so v soboto 19. maja prvič preizkusile svojo vodikovo bombo, vrženo z letala. Bomba je eksplodirala v višini 4.000 metrov nad koralnim otočjem Bikini. Kakor je znano, so Sovjeti Amerikance prehiteli in so naredili že več poskusov z vodikovimi bombami. Dokler bodo velesile tekmovale v tem strašnem orožju, tako dolgo bomo vedeli, da na svetu ne bo zaupanja in ne pravega miru.

Položaj na Cipru

Na Cipru se iz dneva v dan množijo atentati proti britanskim vojakom. Angleške sile delajo preiskave ter odkrivajo zaloge orožja. V Londonu so v skrbeh, ker sta tam baje dva Ciprčana z namenom, da maščujeta ciprska rodoljuba, ki so ju pred kratkim dali Angleži obsoditi. Britanskega ministrskega predsednika Edena in njegovo bivališče je zastražila policija. — V ponedeljek so proglasili obsedno stanje v vseh večjih mestih.

Alžir

Tudi v Alžiru se nadaljuje delovanje upornikov proti Francozom. Petdeset do sto mrtvih pri vsakdanjih spopadih je nekaj vsakdanjega. Številne so tudi žrtve atentatov. Število alžirskih upornikov cenijo na 15.000 mož. Padle upornike nadomeščajo novi. Doslej so zgubili skupno baje osem tisoč mož. Število francoskih oboroženih sil v Alžiru pa znaša 310.000 mož. Nadaljnih 100.000 mož ima Francija v Maroku, 40.000 pa v Tunisu.

Simplonski predor

Prejšnji teden so slovesno praznovali petdeseto obletnico, odkar so prevrtali simplonski predor in ga dali v promet. Slovesnosti so bile v Milanu in švicarskem mestu Lausanne ter sta se jih udeležila tudi predsednik ital. republike Gronchi ter predsednik švicarske zveze Feldmann.

NAŠ TEDEN V CERKVI

27. 5. nedelja: praznik Presv. Trojice
28. 5. ponedeljek: sv. Avguštin, šk.
29. 5. torek: sv. Marija Magd. Paciška, d.
30. 5. sreda: sv. Feliks, p.
31. 5. četrtek: zap. praznik sv. R. T.
1. 6. petek, 1. v mesecu: zunanja slovesnost praznika Marije Kraljice
2. 6. sobota, 1. v mesecu: sv. Erazem, šk.

*

SV. AVGUŠTIN, škof († 26. 5. 604) ni istoveten s slavnim sv. Avguštinom, škofom in cerkvenim učenikom, vendar tudi njega obdaja poseben venec slave, je namreč apostol angleškega naroda. Papež Gregor I. ga je poslal na čelu 40. sobratov oznanjevat sv. vero na Angleško. Prav kmalu je spreobrnil kralja Etelberta in nad 10.000 poganov.

Ko gleda iz nebes na angleški narod, mu je pač težko, da se je pod Henrikom VIII. odcepil od prave Cerkve; vendar ima tudi tolažbo. Čeprav je narod tako trgovski, je med njimi mnogo pobožnih, ki vsak dan — laiki — molijo brevir, kot pri nas duhovniki. To je približno tako, kot če bi vi molili vsak dan uro iz Večne molitve. Seveda ste pa vi na boljšem, ker imate, če hočete, vsakdanjo sv. mašo in sv. obhajilo, kar angleška kriva vera nima, in pa vsakdanji sv. rožni venec. — Iz anglikanske vere se jih povrne v katoliško Cerkev letno 12.000.

IZ SV. EVANGELIJA

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej in učite vse narode: krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih spolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal; in glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta.«

*

Današnji praznik (Presv. Trojica) je poseben praznik vseh treh božjih oseb. Sv. Trojica je skupni naziv za tri različne božje osebe (Oče — Sin — Sv. Duh) in pomeni Troedinega Boga, t. j. tri različne božje osebe povezane v skupni božji naravi.

Tri osebe in ena sama božja narava, en sam Bog, tega naš razum ne doume. Vse tri enake po Božanstvu, po neskončni popolnosti, po večnem bivanju, po moči in slavi, in vendar različne med seboj (po osebnih lastnostih) ter hkrati združene v eni sami božji naravi, to je velika skrivnost, ki si jo bomo do dna razložili šele v nebesih. Nekoliko nam pomagajo prispodobe: n. pr. ljudje so številni, a vendar je čl. narava v bistvu skupna, človeštvo je eno; ali: narava angelov je po duhovnosti ena, njih število različno; še: zavest — razum — hotenje so tri različne stvari, a človek je eden.

Kadar se pokrižamo, obnavljamo spomin na skrivnost Presv. Trojice. Kadar končujemo očenaš, počastimo na poseben način Presv. Trojico z besedami: čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu. Že naša narava je nekaka podoba Presv. Trojice. Človek je bil ustvarjen po božji podobi in sličnosti. Neprimerno višji in poseben pečat nevidnega Troedinega Boga smo prejeli pri sv. krstu, ko je bila s posvečujočo milostjo vdolbena v nas posebna živa podoba Presv. Trojice, podeljena soudeležba pri božji naravi in življenjska povezanost z Bogom. Iz navadnih grešnikov smo postali božji otroci. Smo torej nekako sorodniki božji in posvečen živ tempelj Troedinega Boga.

Zavedajmo se, da smo ustvarjeni za slavo in čast Presv. Trojice! Samo tisti, ki bo to svojo nalogo vestno spolnjeval, bo prejel kot plačilo večno blaženost v nebesih. V obratnem primeru pa človeka čaka večna kazen. Boga slavimo predvsem s svetim življenjem.

Imena Oče, Sin in Sv. Duh, so razodeta (torej ne čl. stvorba) in lastna posameznim božjim osebam. Razum se radovedno vprašuje: Kakšne so te osebe? — Boga Očeta bomo spoznali v nebesih. Bog Sin se je pred 1956 leti učlovečil, t. j. postal človek, ne da bi prenehal biti Bog; nas odrešil, sedaj pa hrani in posvečuje v cerkvah ter nas s poveličano človeško naravo čaka v nebesih. Sv. Duh pa oživlja in vodi Sv. Cerkev; zvezal se je tudi z nami pri sv. krstu in nas vedno znova posvečuje, razsvetljuje, vodi in tolaži. Recimo iz srca in z doživeto vero v življenju izpolnimo te besede: Slava Tebi, večni Troedini Bog!

Sv. Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Iz življenja Cerkve

NOVA PAPEŠKA OKROŽNICA

Dne 15. maja je sv. oče Pij XII. izdal za vesoljni katoliški svet novo okrožnico, ker letos obhajamo stoletnico odkar je Pij IX. uvedel praznik presv. Srca Jezusovega. V okrožnici razpravlja sv. oče o dogmatičnih temeljih pobožnosti Srca Jezusovega, o njenem razvoju in blagodejnih sadovih, ki jih ta prinaša posameznim dušam in vsej Cerkvi.

MRTVIH SE BOJE

Kitajske komunistične oblasti so odredile, da se podere katoliško pokopališče v Chala, na katerem počiva slavni misijonar Matej Ricci in številni drugi misijonarji, domači in tuji, ki so v teku treh stoletij in pol tam širili Jezusov evangelij. Mnogi izmed njih so pretrpeli tudi mučeništvo.

Očividno komunisti nočejo, da bi kitajski katoličani črpali moč za vztrajnost v veri ob zgledu številnih misijonarjev — zato mora biti spomin nanje izbrisan.

NOVI DUNAJSKI NADŠKOF

Za novega dunajskega nadškofa je sveti oče imenoval dosedanjega pomožnega škofa v Sankt Poeltenu dr. Franca Koeniga. Novi nadškof je poznan po svojem delu za mladino, pa tudi po znanstvenem na biblicnem polju. Pred imenovanjem za pomožnega škofa je bil profesor moralne teologije na salzburški teološki fakulteti.

GINEKOLOGI PRI SV. OČETU

V Neaplju se je pretekli teden vršil svetovni kongres ginekologov. Udeležilo se ga je 1500 znanstvenikov iz 68 držav. V soboto 19. maja je ginekologe sprejel sv. oče in imel ob tej priliki tudi zelo pomemben govor.

Sv. oče je poudaril važnost raziskovanj o nerodovitnosti zakoncev in hvalevredno pobudo znanstvenikov, kako odpomoči tem čestokrat za zakonce same in za vse občestvo težkim posledicam. Vendar je poudaril, da morajo biti vsa sredstva v skladu z zakoni in moralo Cerkve, zato je ostro obsodil vsako zlorabo in še posebno zadnjo moderno iznajdbo — umetno oplojevanje. »Naša dolžnost je,« je rekel sv. oče, »da preprečimo umetno oplojevanje, ker bi to imelo zle posledice ne samo za starše same, ampak tudi za otroke, ki morajo biti le sad vzajemne zakonske ljubezni.« Sv. oče je ponovil iste nauke in navodila, ki jih je dal zbranim babicam v septembru leta 1949.

REKORDNO ŠTEVILO BEGUNCEV

V Zapadni Nemčiji živi 12 milijonov beguncev izza železne zavese. Na vsakih pet zapadnih Nemcev pride en begunec. Polovica beguncev je katoliške vere. Občudovati moramo Nemčijo, ki je znala za vse te množice najti delo in kruh, saj sprejema še celo delavce iz drugih držav. Za katoliške begunce, ki živijo raztreseni po protestantskih krajih je v verskem pogledu poskrbljeno z avtopulmani, na katerih so urejene kapele. Te kapele potujejo iz kraja v kraj in nudijo duhovno pomoč katoličanom, ki živijo daleč od cerkve.

KATOLIČANI V ALŽIRU

Alžirski prebivalci se borijo za popolno neodvisnost od Francije. Vseh prebivalcev ima Alžir 9,743.000. Katoličanov je 895.000, za katere skrbi 797 duhovnikov. Katoličani so skoraj sami Evropejci, dočim so Arabci muslimanske vere.

KATOLIŠKO ŠOLSTVO V FRANCIJI

Francoski katoličani imajo nad 10.000 ljudskih šol s skoraj 1 milijonom učencev; srednjih šol je 1400 in jih obiskuje 550.000 dijakov; obstoji še 2500 drugih šol. Na teh šolah poučuje 6.000 duhovnikov, 5.000 redovnikov, 20.000 redovnic in 40.000 laikov.

BIVŠI PILOT — MISIJONAR

Kenneth Barlow, ki je bil pilot v drugi svetovni vojni, je prostovoljno zapustil Združene države in odpotoval s svojo soprogo na Novo Gvinejo. Zakonca hosta pomagala misijonarjem Božje Besede pri pouku v šoli.

Pij XII. je znižal pregrajo med katoličani in protestanti

Časopis *Rhein-Necker-Zeitung*, čigar soustanovitelj je sedanji predsednik nemške republike Heuss, poudarja, kako moramo ocenjevati Pija XII. »Vsi tisti, ki gledajo v Pacelliju samo izvrstnega diplomata, dalekovidnega učitelja, spretnega izvrševalca papeške politike, bodo pričakovali v njem prosvetljenega in razumarskega papeža.

Nobena slika pa ni bolj zgrešena, kakor ta. Papež Pij XII. bo ravno nasprotno prišel v zgodovino zato, ker se je znal popolnoma predati božjemu delu. Ni dopustil, da bi božje v njegovi Cerkvi zbledelo, ampak da je prišlo v svetlejšo luč.

Motijo se profesor Benz in drugi, ki v zvezi s Kristusovo prikaznijo Piju XII. govorijo o novih verskih resnicah, ki da se pripravljajo, in o prihodnjem proglašenju za svetnika sedanjega papeža. Saj bi vendar morali vedeti, da nastajajo nove verske resnice samo na podlagi svetega pisma in ustnega izročila, ne pa na podlagi privatnih razodetij. Tudi pri svetniškem procesu prikazni in čudeži ne igrajo nobene vloge, če se niso zgodili po smrti prizadete osebe.« (2. marca 1956).

*

Časopis *Die Welt* poudarja zasluge Pija XII. za zbližanje med nemškim narodom. Časnikar Hans Asmussen pravi 3. marca takole: »Evgen Pacelli je že med prvo svetovno vojno imel važno vlogo v politiki. Katoliški bratje so takrat cenili v njem predvsem njegove izredne cerkvene sposobnosti. Toda mi, zunaj stoječi — in takrat smo bili mnogo bolj daleč od Cerkve kot danes, — smo ga najprej spoznali kot velikega politika. Tako je seglo njegovo ime do nas. In že to je zelo važna stvar. Za nas je bilo takrat vse, kar govorijo papež, nuncij, kardinal, bajka — in ne ravno blagodejna. Iz našega zmotnega gledanja je Pacelli izbil prvi kamen, tako da ta bajka danes ne stoji več tako trdno kot nekdaj. Mislim, da moremo in moramo katoliškim bratom k temu uspehu čestitati.

V naslednjih letih se je Evgen Pacelli vedno trudil, da bi pozornost protestantov pritegnil na politiko, a tako, da njegovo delovanje ni vzbujalo spotike. In vendar nas najbolj loči od katoliške Cerkve ravno ideja o papeštvu, ker gledamo pri papežih predvsem njihovo politično delavnost, loči nas spomin na pretekla stoletja.

Tokrat pa smo to delovanje bolj natančno pregledali in spoznali. Če moremo sedaj tako govoriti, — in iz ljubezni do resnice tudi moramo, — je gotovo velik zgodovinski dogodek. Kako redko se dogodi v zgodovini človeštva, da se stoletni okovi za malenkost zrahljajo. Papežu Piju XII. se je posrečilo, da je stoletne okove, — in kako močni so bili ti okovi, — zrahljal.

Samo z močjo svojega dela in v vsej tihoti je papež Pij XII. porušil mit in zgrešeno sliko o političnih papežih. Če ne bi za Nemčijo nič drugega storil kot samo to, bi zaslužil, da pride v našo zgodovino. Kajti zmotna slika, ki smo jo imeli mi, evangeličani, o papežih, ni le ločila nas od katoličanov, ampak tudi katoličane od nas. Ne moremo si predstavljati, kako bi se mogla oba dela nemškega naroda (protestanti in katoličani) tako zbližati, kakor sta se, brez papeža Pija XII.«

Asmussen zaključi svoj članek z željo, da bi katoliški bratje protestantom odslej na tak nov način govorili o papeštvu.

*

Če si je sv. oče s svojim delom zaslužil toliko priznanja od poštenih, a vendar idejnih nasprotnikov, potem je pač to za nas najboljši dokaz, kako velikega papeža imamo. — V komunističnem časopisju seveda spoštovanja do svetega očeta ne najdemo, čemur pa se ne čudimo, ker pač gledajo komunisti v sv. očetu poosebljenega nasprotnika materializma. In pa tudi zato, ker so v svojem sovraštvu do Cerkve tako majčkeni.

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

SKUPNO ROMANJE

VPRAŠANJE: *Pri nas v Trstu se večkrat pogovarjamo, kam bomo letos napravili skupno romanje. Že več let se udeležujem skupnega romanja, ki ga prirejajo naši duhovniki in tudi letos ne mislim izostati. Čudno pa se mi zdi, kako da se letos nič ne sliši o našem tržaškem romanju. Druga leta smo v »K. glasu« že o veliki noči brali prvo sporočilo o skupnem romanju, sedaj pa še o Binkoštih ni nobene novice. Menda vendar letos ne bomo opustili našega že tradicionalnega romanja? Mogoče nam zna »K. glas« na to odgovoriti. Prosim v imenu mnogih.* *Romarica*

ODGOVOR: Žal, ne moremo goreče romarice zadovoljiti s popolnim odgovorom. Glavno pa le vemo in danes odgovarjamo samo sledeče: Skupno tržaško romanje se bo gotovo vršilo tudi letos in sicer k planinskemu Marijinemu svetišču v švicarskih Alpah OROPA nad Milanom (prov. Biela-Vercelli). Trajalo bo tri dni in sicer 28., 29., 30. julija. To je vse, kar znamo. Vse podrobnosti bodo kmalu sporočene. Zaradi slabega vremena je tudi tukaj malo zamude. O slovitem marijanskem svetišču OROPA nam je tudi znano, da je to največje in najslavnejše središče v vsej Evropi. Kdor le more, naj se že sedaj pripravlja na to lepo skupno božjo pot!

*

ALI JE TO MOGOČE?

VPRAŠANJE: *Med nami se govori, da sta dva brata iz slovenske družine v Nabrežini vložila dve različni italijanski listi in sicer eden demokrščansko, drugi pa socialistično-komunistično. Ali je kaj takega sploh mogoče? Če je to res, tedaj nam povejte vso resnico.* *Slovenec*

ODGOVOR: Na žalost je vaše vprašanje živa resnica. Dva brata iz slovenske družine sta vložila dve italijanski listi na škodo krščanstva in slovenstva in sicer eden demokrščansko, drugi pa komunistično. Le za kraj ste v zmoti. To se ni zgodilo v Nabrežini, ampak v Dolini. Zmotili ste se menda zato, ker je ta družina prišla v Dolino iz Nabrežine. Imena ne omenjamo, saj je znano že veliko let na Krasu in Bregu. Tako pač že nastopajo časi: brat proti bratu. Molimo za pravo pamet!

*

VOLITVE

VPRAŠANJE: *Volitve me mučijo kakor menda toliko drugih. Kako je ta reč, ali res dobimo na volišču dve volilnici v roke? Ali naj na obeh glasovnicah prekrižam isti znak? Kaj so sploh pokrajinske volitve? Dajte nam točen odgovor, da se znamo ravnati, ker smo nemarni za poslušanje po ulicah.* *Volivec*

ODGOVOR: Dobili smo že več podobnih vprašanj, a smo mislili, da vendar posamezni članki zadosti o vsem tem pišejo. Kratko torej sledeče: Vsak volivec dobi na volišču v roke dve glasovnici: ena je za občinske volitve, druga za pokrajinske. Zelo naravno je in razumljivo, da bo vsak volivec na obeh glasovnicah prekrižal znak iste liste ali stranke. Smola je v tem, da imajo nekatere stranke v svojo škodo dva različna znaka. Slovenski volivci, ki so se odločili za pot pravega narodnega ponosa, imajo lahko izbiro, ker njihova slovenska lista nastopa v vseh občinah z istim znakom: lipa s helebardo. Kdor se je odločil za ta znak, naj ga na obeh glasovnicah enako prekriža. Na vprašanje, kaj so pokrajinske volitve, je bilo že veliko napisanega in zato ne ponavljamo.

PISMO MARŠALU TITU

Skupina poslancev in senatorjev francoske krščanske demokracije (MRP) je ob priliki Titovega obiska v Parizu poslala maršalu sledeče pismo:

Gospod maršal!

Nekaj dni ste gost Francije in mi pozdravljamo v Vas poglavarja države, ki jo veže s francoskim narodom stoletno prijateljstvo in slava preteklih dni.

Kot zastopniki ljudstva smatramo za dolžnost, da Vam pojasnimo nevoljo, ki je nastala v Franciji ob Vašem prihodu. Vsi imamo namreč pred očmi proces in obsodbo kardinala Stepinca in kršenje osebne svobode v Jugoslaviji. Večina francoskega naroda se čuti ob kršenju svobode vesti prizadeta v svojem krščanskem prepričanju, zlasti še, ker je Vaša država ena izmed tistih, kjer je preganjanje najbolj živo in kjer so najsvetejše pravice človekove najmanj spoštovane.

Zdaj, ob tem potovanju je prilika, da jasno pokažete, da hočete Vašim podanikom zagotoviti spoštovanje vseh pravic. Drugače ne vidimo možnosti, da vzpostavita trajne vezi dve državi, ki na isti način ne pojmujeta človeškega dostojanstva in pravic. Francija vzame za res načela o človeških pravicah, zato ne more sodelovati z režimom, ki te pravice zavestno taji in prostovoljno tepta.

Iz srca želimo, gospod maršal, da bi Vam ta obisk v Franciji dal priliko, da z besedo in dejanji popravite svoje pojme in Vas bomo tako lahko šteli med prijatelje Francije ter zagovornike svobode in miru.

Sprejmite, g. maršal, izraz našega spoštovanja.

(Iz »La Croix« Pariz 13. 5. 1956)

Z največjem ogorčenjem

obsojajo tržaški Slovenci nastop italijanskih nestrpnežev, ki so žvižgali med slovenskim govorom komunističnega kandidata Gombača v četrtek 17. maja na Velikem trgu. Res, Gombač je komunist, kar obžalujemo, dasi uživa zaradi svoje značajnosti spoštovanje tudi pri svojih nasprotnikih. Toda sedaj vlada demokracija in dovoliti je treba besedo tudi nasprotniku, naj ti je to všeč ali ne. Poleg tega je med strankami izrecen dogovor, da druga drugi ne bodo motile volilne propagande. Toda glavni vzrok našega ogorčenja je drugje. Italijanski nacionalistični krogi so najprej skušali preprečiti, da bi sploh ne prišlo do govora v slovenskem jeziku na tem trgu. Ker se to ni posrečilo, so načrtno organizirali hrup. »Piccolo« je ponovno pisal o tej stvari in poudaril, da bi dvojezičnost podrla temeljno načelo, na katerem sloni italijanstvo Trsta, ki ga je treba rešiti za vsako ceno. S tem so ti krogi jasno povedali, da hočejo tako mestno upravo, ki se bo upirala vsakemu poizkusu, da bi se izvajal manjšinski statut. Že prej je »Piccolo« v enem izmed svojih dopisov opozarjal na to, da je mestna uprava pod županom Bartoli-jem znala preprečiti načrte osrednje vlade, ki hoče izvajati londonske dogovore. Iz tega pa se razvidi važnost teh volitev. Slovenski volivci se morajo opredeliti za Slovence, ki so pripravljeni boriti se za izvedbo manjšinskega statuta do skrajnosti. Združiti se morajo vsi na eni listi. To je »SLOVENSKA LISTA«. Ne smejo gledati na razlike, ki so v tej uri stranskega pomena. Gre za bodočnost slovenskega naroda na tem ozemlju. »SLOVENSKA LISTA« mora postati mogočna afirmacija našega rodu, da hočemo živeti kot enakopravno ljudstvo skupno s svojimi italijanskimi someščani.

PISMO IZ JUGOSLAVIJE

»Predragi dobrotniki!

Knjige, ki ste mi jih poslali, so prišle lepo srečno in v redu. Iskreno se zahvaljujem. Bog lonaj!

Iznenadili ste me, ker je vse prišlo brez kakega predhodnega obvestila, obenem pa zelo razveselili. Saj razumete in veste, da si tu nikakor ne moremo sami nabaviti takih knjig. Smo pač v razmerah, da ne dobimo nam potrebnih stvari. In vendar moramo imeti knjige, ker v današnjih časih je skoro nemogoče učiti se brez njih. One, kar jih imamo, nam da zavod samo na posodo, za šolo in učenje. A ker v glavi premalo ostane, je vedno dobro imeti knjige pri roki.

Ne morete si predstavljati, kako smo veseli, ko dobimo kake knjige (tudi drugi prosijo, naročajo in dobivajo knjige iz Italije, Avstrije, Amerike, od koder pač upajo, da bodo dobili). Kako jih gledamo, občudujemo in pazimo nanje, kot na svoj zaklad. Pa kaj bi jih ne bili veseli, saj iz njih zajemamo svoje znanje mi in drugi, ki jih bodo za nami rabili. S tem znanjem in z božjo pomočjo bomo širili kraljestvo božje, vodili vernike in služili Cerkvi; vse pa v čimvečjo slavo božjo.

Vem, da tudi pri vas ni vse kot si človek želi, ker ima vsak svoje težave. Razumem, da je težko zbrati potrebna sredstva za nakup knjig; zato vas ne bom nadlegoval s prošnjami, ampak se le priporočam, če bi mi mogli s časom še kaj kupiti.«

Tako pismo je dobil neki naš sotrudnik iz daljnega kraja v Jugoslaviji. Ker je značilno za kulturne in verske razmere tam, smo odlomek objavili. Naj bo za dokument. (Uredn.)

NEPREPRIČLJIV ZAGOVOR

Odkar izhaja, je »Novi list« vedno izbegaval z odgovorom na številne napade od strani »KG« in »Demokracije«. In prav je imel, zakaj odkar se je sedaj pred volitvami začel zagovarjati, jo vsakikrat polomi in sicer vedno hujše. Pod tem vidikom je značilen zadnji njegov uvodnik z dne 17. maja. V tem članku je podan zagovor zaradi očitkov, ki jih zastopniki Slovenske liste delajo krščanskim socialcem na Tržaškem. Poglejmo, kaj pravi:

1. Na najtežjo obtožbo, ki smo jo zapisali tudi v našem listu, namreč da je »Novi list« s svojimi privrženci in pa z neodvisnimi Slovenci šel na limanice komunistom in skupaj z njimi osnoval neke vrste »ljudsko fronto« za Tržaško, »Novi list« ne odgovarja. Pomeni torej, da sam priznava, da je tako. To naj vzamejo tržaški volivci na znanje.

2. »Novi list« očita, da so demokratični Slovenci, zbrani okrog Slovenske liste, proti povezavi s komunisti samo iz oportunizma, oziroma še hujše, samo zato, da si pridobe naklonjenost Italijanov. »Novi list« tukaj laže in se popolnoma zaveda, da laže. Zakaj na Tržaškem in Goriškem je vsakomur znano, komu so bolj naklonjeni ital. uradni in neuradni krogi, ali komunističnim ali demokratičnim Slovencem. Gospodje pri »Novem listu« n. pr. dobro vedo, da so po zadnjih volitvah, ko so v Dolini zmagali komunisti, rekli v vodilnih ital. tržaških krogih: »Zmagali so naši proti ščavom!« Zato so pri pogajanjih v Londonu popolnoma prezrli demokratične Slovence in vse ugodnosti dali titovcem in njihovim prijateljem, skupno s 500 milijoni za kulturni dom. Zaradi tega ne more biti dvoma, kje so simpatije ital. političnih krogov. Na drugi strani pa demokratični Slovenci do Italije in Italijanov niso pokazali več kot svojo lojalnost, ki so jo dolžni kot državljani in demokrati. V tem oziru bi jim morali očitati, da so storili raje premalo kakor preveč. Ali ni Krščanska socialna zveza ob raznih priložnostih poslala vdanostne brzojavke v Rim? Demokrati so na to pozabili.

3. Demokratični Slovenci na Tržaškem so načelno proti povezavi s komunisti, kakor so načelno zoper to vse demokratične stranke v zapadnem svetu z izjemo Nennijevih socialistov v Italiji ter »naprednih« krščanskih socialcev na Tržaškem. Če so pa kljub temu tržaški slov. demokrati kdaj nastopili skupaj s komunisti, so to storili takrat, kadar je bilo treba braniti višje skupne interese in kadar so bili dani pogoji, da se sodelovanje s komunisti ne bo spremenilo v »ljudsko fronto« pod vodstvom partije, temveč bo slonelo na načelu demokratičnega sodelovanja enakovrednih partnerjev. V takih pogojih so v preteklosti sodelovali s komunisti tudi ital. krščanski demokrati in francoski. V takih pogojih so bili pripravljeni sodelovati v občini Nabrežina-Devin še naprej, kot smo brali v časopisih. Ko se je pa izkazalo, da takega demokratičnega sodelovanja komunisti ne marajo več, so se demokrati od njih ločili. S tem so storili svojo strogo demokratično in krščansko dolžnost. Ko bi bila n. pr. to uvidela in to izvršila tudi rajni Beneš in Jan Masarik na Češkem, bi morda rešila svojo domovino pred komunistično diktaturo, kakor je rešil svojo De Gasperi, ko je leta 1948 vrgel komuniste iz vlade. Slovenski krščanski socialci in sredinci se te dolžnosti niso nikoli zavedali. Zato so komunistom robotali kot peto kolo v OF med vojno in zato jim robotajo tudi sedaj na Tržaškem. To je vloga »Novega lista«, klavrna vloga, a pogubna, kot priča zgodovina, naša domača in tuja.

Demokratični Slovenci se torej niso izneverili svojim načelom, če so kdaj iskali zveze s komunisti, ker so to delali kot demokrati in dokler jim je njih demokratična zavest to dovoljevala. Pač pa se je svojim načelom izneveril kdo drug, ki hoče sedaj zamorca prati.

4. »Novi list« trdi, da so demokratični Slovenci odklonili sodelovanje krščanskih socialcev na prihodnjih volitvah. Iz časopisnega poročila bi sklepali, da to ni res. Vendar čeprav bi jih bili odklonili, bi se temu ne čudili. Kdo naj se namreč zanese na ljudi, ki o njih ne veš, čigavi so?

Sveta dolžnost vseh demokratičnih Slovencev prihodnjo nedeljo je torej ta, da izrečejo svoje zaupanje onim kandidatom, ki so pokazali poguma dovolj, da izpovejo svoje demokratično prepričanje pred vsem svetom s tem, da so sprejeli kandidaturo na Slovenski listi. Znano je, da so mnoge skušali ustrahovati ali pregovoriti, da bi odstopili; nekateri so res odstopili še zadnji trenutek. Sedanji so pa ostali. Zato zaslužijo, da zanje volijo vsi Slovenci, ki sovražijo diktaturo in ljubijo svobodo in socialni napredek. Pričakujemo zato, da se bodo tržaški Slovenci v nedeljo 27. maja plebiscitarno izrekli za SLOVENSKO LISTO in za SLOVENSKO LIPO s HELEBARDO, oziroma za NAGELJ in SRCE.

Goriški opazovalec

NAROBE SVET

V Trstu se je te dni zgodilo nekaj, kar bi morali opredeliti le z vzklikom *Narobe svet*. Slovenska beseda se je prvič slišala na trgu Unità. Zaradi tega je nastalo veliko razburjenje: trg Unità je oskrunjen, ker je na njem govoril Slovenec.

Slovenski besedi so odprli prosto pot na trg Unità italijanski komunisti. To je dejstvo in prav zato je narobe, ker bi to morali napraviti italijanski demokratje.

Zgodilo se je pa takole: Za četrtek 17. maja so komunisti napovedali velik shod na trgu Unità. Trg je bil poln poslušalcev, le v ozadju so neprestano motili. Ko pa se je zaslišala iz zvočnikov slovenska beseda, je bes motilcev privrel do viška. Čudna stvar! Komunisti, povsod apostoli sovraštva, dajejo lekcijo mednarodne strpnosti sredi Trsta, demokratje pa oznanjajo v Trstu noč in dan nestrpnost in zapostavljanje slovenske manjšine.

Tržaški nekomunistični Slovenci smo večkrat v zadnjih letih prosili in rotili tržaške odgovorne kroge, naj pri skupnih proslavah dajo slovenski manjšini njene pravice in naj jim dovolijo govoriti v materinem jeziku, a nismo nikoli uspeli. Česar niso dosegli demokratje, to so dosegli komunisti. To je dejstvo in ironija brez primere v vsej povojni zgodovini Trsta. Pred tremi leti, ko je Scelba priznal na istem trgu Slovence, je bil čas zbližanja, a so Scelbo napadli v stoterih oblikah vpričo predsednika države, češ da nima nihče pravice spreminjati lice mesta. Sedaj spreminja lice mesta na trgu Unità — Vidali. Na čigavo škodo?

Najbrž je v vsem Trstu med demokratičnimi ljudmi malo takih, ki doumejo, kam so jo s svojim ravnanjem zavozili in koliko škode se je naredilo oni večer na račun prave demokracije po Vidalijevem praktičnem dokazu narodne strpnosti med obema narodoma.

Lekcija, ki jo je dobil demokratični Trst od komunistov, je huda in grenka medicina. Bog daj, da bi prinesla zdravje. Od griča sv. Justa do zadnjega urada mora najti na široko odprta vrata tudi naša slovenska beseda!

Gorje demokraciji, če jo bodo komunisti učili narodne strpnosti!

Nov razlog za zavednega Slovenca, da bo volil le »SLOVENSKO LISTO«.

Slov.

Novi davki - edina resnica v njihovem programu

»Primorski dnevnik« je 10. maja objavil volilni program titovsko-komunistične Liste demokratične enotnosti za občino Repentabor. V tem programu med drugim stoji tale točka:

»Treba bo izvesti *progresivno obdavčenje na osnovi donosnosti in dohodkov. Zemljišča je treba nujno reklasificirati*, ker je to pogoj za pravično davčno obremenitev.«

Kaj to učeno deklevovsko žlobudranje pomeni?

Pomeni preprosto to, da mislijo komunisti, titovci ter njihovi prirepniki, združeni na enotnih listah, v primeru, da dobe podeželske občine v svoje roke, naložiti našemu izčrpanemu kmetu in delovnemu človeku *še nove davke*. Te davke bodo odmerili tako, kakor to delajo v sosednji »deželi socializma«: kraški kamniti zemlji bodo določili novo vrednost, seveda tako, kakor bo to kazalo njim. Ograda, ki je danes vredna toliko in toliko, bodo cenili, da velja desetkrat več in po tej svojevoljno določeni vrednosti bodo odmerili desetkrat večje davke!

Poleg tega obljubljajo, da bodo nove davke nabijali po donosnosti in dohodkih. To se pravi, da boš moral plačati nov davek od vsakega voza, od vsake karijole, od vsake motike, od vsake krave, od vsake kokoši, od vsakega litra mleka in vina, ki ga prodaš; od vsakega jajca in vsakega prgišča radiča, ki ga neseš v Trst; od vsakega hrastiča in od vsakega koša sena; skratka od vsega. Morda se bodo ti »socialisti« domislili celo, da na Krasu dihaš boljši zrak in ti bodo pribili novo takso celo nanj!

Zvišanje davkov — to je vse, kar imajo titovci, komunisti in prirepniki obljubiti slovenskemu delovnemu človeku na Tržaškem. Zvišanje davkov je edina resnica v njihovem programu, ki ji lahko brez dvomov verjamemo!

Slovenski kmet, slovenski delavec, ki imaš hišico in krpo zemlje okoli nje — mar boš volil tiste, ki ti obetajo z davki uničiti sleherni sad tvojih žuljev? Mar boš tako nespameten, da boš dal svoj glas brezvestnežem, ki jih ni sram razglašati, da te mislijo z novimi davki še bolj obremeniti, kakor te je obdavčila država?

Voli za svojo korist; voli tiste, ki se bore za zmanjšanje davčnih bremen, voli

SLOVENSKO LISTO! VOLI LIPO!

V zgoniški občini bomo glasovali za SLOVENSKO LISTO!

Bliža se 27. maj. Po vaseh naše občine se skoro vsak dan vršijo volilna zborovanja, na katerih se komunistični govorniki mukoma trudijo, da bi se pred ljudmi oprali in očistili vsega, kar jih iz preteklosti in sedanjosti neizprosno obdolžuje in tlači. Vsakemu šolarčku je namreč znano, da se komunisti perejo, trkajo na neslovenska prsa in ropočejo le takrat, ko gre za naše glasove. Obljubljajo desno in levo, a komunistični »raj« je tako blizu, da je vse njihovo zlagano dokazovanje o delavskih blagrih ne samo obupno smešno, temveč celo ostudno. Kakšne blagodati uživajo naši bratje delavci in kmetje tam, kjer pravijo, da »vlada ljudstvo«, ako zasluži delavec 6 tisoč dinarjev mesečno, za par čevljev pa mora izkoriščani trpin plačati 8 tisoč, ne da bi si mogel in smel istočasno preskrbeti najnujnejših stvari za vsakdanje življenje?! Tako skrbe za delavstvo komunisti!

Vse to je dobro znano tudi komunističnim volilnim pridigarjem samim, ki se v rdeče »devete dežele« vsekakor ne bi radi preselili. Zato vsak količkaj razgledani človek dobro ve, da vseh sličnih kvant o »raju« komunisti niti samim sebi ne verjamejo...

Ker ima naš »Katoliški glas« v zgoniški fari lepo število naročnikov in zvestih bralcev, je naša dolžnost, da nje in po njih vse ostale župljane, ki hočejo ostati zvesti svoji veri, sv. Cerkvi in svojemu narodu, ki obsojajo diktaturo, ki si pošteno prizadevajo, da bi svojim dragim otrokom zagotovili lepšo bodočnost, odkrito in prisrčno opozorimo, da predno gredo na volišče temeljito premislijo in pravilno izberejo! Pravi katoličan ne more in — pod smrtnim grehom — ne sme voliti ljudi, ki se odkrito bore proti veri, ki sv. Cerkev in duhovnike javno sramotijo in obrekujejo. Zato ne bo pošten slovenski volivec poslušal komunističnih priganjačev in še manj pa nekaterih njihovih hlapcev — temveč bo tej druščini s studom pokazal hrbet in glasoval za SLOVENSKO LISTO!

Slovenski indipendentisti!

Vaš prvak Carlo Tolloy vas je med zadnjim zborovanjem na trgu Perugino pozval, da zdaj, ko indipendentistična lista ni bila potrjena, volite tiste stranke, ki imajo v svojem volilnem znaku TRŽAŠKO HELEBARDO.

Med slovenskimi skupinami je ostala temu simbolu tržaške avtonomije zvesta samo

SLOVENSKA LISTA

Obe politični stranki, ki nastopata na njej, sta edini od vseh slovenskih skupin imeli do indipendentistov vedno pozitivno in prijateljsko stališče. Zaradi tega izbira ne more biti težka:

SLOVENSKI INDIPENDENTIST BO VOLIL SLOVENSKO LISTO!

Iz dolinske kronike

V zadnjem članku iz Doline smo napovedali še novo sveže poglavje iz borbe kladiva in križa v župniji. Danes v obliki kronike poročamo o tem sledeče:

Letos 1. marca je prišlo v dolinsko župnišče šest mož. Vodil jih je dolinski župan Lovriha. Ostala imena ostanejo zapisana samo v pravi kroniki. Prišli so protestirat, da naj župnik ne kupuje nove monštrance in naj zato ne prodaja nerabne stare zvonovine, ki da je verjetno po njihovem last dolinske srenje. Župnik je imel na vse to lahek odgovor, ker o zadevi odloča cerkvena uprava in škofija in ne dolinska srenja ali celo občina. Sicer pa ni bil glavni namen protest zaradi nove monštrance. To je razkril neki srenjski parlamentarec, ki je rekel, da cerkev lahko dobi novo monštranco pri enem ofru, samo če bo župnik odstopil od svojega zadržanja proti dolinskemu komunističnemu zboru. Do sporazuma seveda ni prišlo in nato se je začel težek besedni napad na duhovnika, ki kaj takega deset let po vojni celo v Dolini ne bi nikoli pričakoval. Sedaj si je mogoče razložiti, kako da se je prav v Dolini zgodilo toliko krivic proti duhovnikom: Sancinu, Želetu in Smrkolju; prvega so med vojno ubili, drugega s težkimi grozilnimi pismi pregnali, tretjega napadli v Socerbu 24. majnika 1948 in vrgli brez procesa za sedem mesecev v ječo v Kopru. Po eni uri so možje odšli, a do sporazuma ni prišlo v nobeni točki. Odhod iz hiše je bil zelo neolikan in to je milo povedano.

Ker torej komunizem pri župniku ni nič opravil, zato so se spravili na vaške fante, tudi na cerkvene pevce in poslali vsem lepo pismo, v katerem jih vabijo, naj vendar pristopijo k njihovemu zboru. V pismu jasno priznavajo, da je politika kriva mrtvila v njihovem zboru, a sedaj da je položaj drugačen, da ni več politike in zato naj »Valentin Vodnik« zopet oživi. Dejansko ni bilo še nikoli toliko politike v zboru kakor je prav sedaj, ko se obojni komunizem lepi skupaj! V pismu seveda ne manjka običajne komunistične grožnje: ker ti je nerodno priti med nas, te bo ta in ta večer naš tovariš spremljal v našo družbo... Uspeh te velike akcije je bil splošno majhen, cerkveni zbor pa stoji na svojem mestu in nobeden izmed pevcev ni prestopil h komunističnemu zboru.

Kar se ni kommunistom posrečilo proti župniku, kar se ni posrečilo proti cerkvenemu zboru, to se jim je posrečilo pri organistu. Toliko časa so ga pred veliko nočjo povsod zbadali, da je mož odpovedal službo pri orglah in tako sedaj Dolina nima organista. To je seveda velika škoda in na edinega duhovnika v župniji pade sedaj veliko več dela in skrbi. V napadanju organista se je poleg že pred časom odpadlih cerkvenih pevcev odlikoval znani prvi brezbožnik našega Brega. (Imena ostanejo zapisana samo v pravi kroniki).

To smo s krvavečim srcem prepisali iz dolinske kronike v javni časopis. Bila bi škodljiva popustljivost in nerazumljiva strahopetnost, če bi o vsem tem kar naprej molčali. Dobri Dolinčani in dobri prijatelji »K. glasa«, ki vas vse to zelo boli, presojajte po teh zgodovinskih dogodkih, kako se more goditi duhovnikom in zvestim katoličanom v pravih komunističnih deželah, če si že na Tržaškem toliko upajo. Poleg vse komunistične zmede je vendar v našem Bregu zelo veliko optimizma in pravega pozitivnega dela za novo božje kraljestvo. Pogum nam daje tudi lepo Finžgarjevo geslo:

CERKVI — OTROCI
DOMOVINI — SINOVI
HLAPCI PA — NIKOMUR!!!

Kongres krščanskih demokratov v Berlinu

Od 21. do 24. marca se je sešla v Berlinu Prosvetna komisija Mednarodne zveze krščanskih demokratov (Nouvelles Equipes Nationales), da prouči odnose med Zapadom in Vzhodom. Sestala pa se je v Berlinu, ker se tam najbolj občuti borba dveh svetov.

Zasedanja se je udeležilo okoli 50 delegatov iz Zapadne Evrope; dežele pod komunističnim terorjem so bile tudi zastopane. Udeležil se ga je tudi francoski minister R. Schuman, belgijski minister Schryver in drugi. Od Jugoslovanov sta se zasedanja udeležila Nace Četrnik iz Pariza in Struna iz Londona.

Delegati so prisostvovali konferencam in obiskali različne predele Berlina ter se tako na svoje oči prepričali o dveh svetovih in o pomenu Berlina, kot predstraže zapadne demokracije. Berlin, ki je nekoč povzročal strah in obup, je postal danes simbol svobode, upanja in izraz volje ljudi, da obdrže svobodo.

Glavne govore so imeli Francoz Robert Schuman, Madžar Bela Varga ter Nemec dr. Johann Gredl.

V imenu italijanske demokrščanske stranke je govoril prof. Bettiol. Svojo intervencijo je zaključil: »... boriti se moramo za resnico in spoštovanje človeške osebnosti proti vsem onim, katerim so odredbe in navodila partije edino merilo njih morale.«

Jugoslovanske poglede je podal g. Četrnik. V prvem delu je prikazal važnost idejne borbe proti komunizmu kot ideologiji. Ta postaja danes važnejša kot kdajkoli. Svobodni svet se mora zavedati nevarnosti te ideologije, odkoderkoli prihaja. Jugoslovanski komunizem se po svoji ideologiji, kot po metodah, ne loči v ničemer od sovjetskega. Druga točka je bilo vprašanje kulturne izmenjave med Zapadom in Vzhodom. Kulturna izmenjava mora pomagati vzhodnim narodom, da si pridobe objektivno sliko o materialnem in kulturnem življenju Zapada. V nasprotnem slučaju bi vse te razne izmenjave služile le komunistom, ki bi pod krinko kulturne izmenjave še bolj širili po zapadu svoje ideje. G. Četrnik je nadalje poudaril problem beguncev na Zapadu, in končno je naglasil tudi problem vračanj beguncev komunističnim oblastem.

Še marsikaj lepega in koristnega se je na kongresu razpravljalo. Osebni stiki raznih delegatov so imeli posebno važnost. Evropski, zlasti pa nemški tisk je veliko pisal o kongresu, ki je proti pričakovanju zelo dobro uspel.

Nasser priznal rdečo Kitajsko

Egiptovski ministrski predsednik Nasser je v svojem srdu do zahodnih držav, ki ne morejo sovražiti Izraela samo zato, ker mu Arabci nasprotujejo, priznal komunistično Kitajsko. Komunisti se mu seveda z vseh strani prilizujejo, po strani pa že kujejo naklepe, kako bi širili svoj nauk in Nasserja strmoglavili ter obesili. Morda imajo prav tisti, ki pravijo, da pretirani nacionalizem človeka čisto zaslepi in mu zmeša pamet. To vidimo v severni Afriki, ponekod po Aziji, a tudi bliže pri naših težavah z nekaterimi pretirano nacionalističnimi krogi, ki bi Slovence v žlici vode vtopili.

Kdo je dobil 175 milijonov

Poglejte, kako so naši nasprotniki nedosledni. Hodijo okrog naših ljudi in pravijo, da smo prijatelji demokristjanov in da od njih prejemamo denar. Toda istočasno tudi povedo: »Če hočete kaj doseči, morate voliti za titovce. Slov. dem. zvezi in Slov. kat. skupnosti ne bodo dali Italijani nič. Če ste titovci, vam takoj rešijo opcije, dobite lahko potni list, službo itd. Če pa niste titovci, vas ne marajo nikjer. Glejte, mi titovci smo dobili od vlade že 175 milijonov lir in bomo dobili še 325 milijonov. Drugim pa vlada ne bo dala nič.« To je tudi resnično, da so dobili 175 milijonov lir. Toda sedaj se vprašamo: Kdo je plačan od Italijanov? Mi ali titovci? Če bi mi res držali z demokristjani, bi pač bilo drugače. Možje »Slovenske liste« imajo čiste roke, so popolnoma neodvisni. Lahko povedo demokristjanom, kar jim gre, in komunistom, kar je prav. Zato bomo volili vsi »SLOVENSKO LISTO«.

Kako bomo pravzaprav volili

Najprej ti bo dal predsednik glasovnico za občinske volitve. Šel boš v kabino in tam prečrtal 11. znak (lipo in helebardo), *kot je na sliki v tej številki našega lista. Glasovnico boš zalepil, se vrnil in oddal glasovnico v žaro. Nato ti bo dal predsednik glasovnico za pokrajinske volitve. Spet pojdeš v kabino. Tu boš spet prečrtal* lipo in helebardo, *ki jo boš na glasovnici sam poiskal. Za pokrajinske volitve je manj znakov, ker niso vse stranke povsod postavile svojih kandidatov. Slovenska lista jih je postavila v sedmih okrajih. Objavljamo razpredelnico mestnih okrajev, da bodo vedeli volivci, v kateri okraj spadajo. Številko volilne sekcije imaš na volilnem potrdilu, in sicer prvo številko (na sredi). Ni pa važno, vedeti, v kateri okraj spadaš. Prečrtaj LIPO in je vse v redu. Slovenska lista pa ne bo nastopila pri pokrajinskih volitvah v nekaterih mestnih okrajih. Tu prečrtaš volilni znak le pri prvi glasovnici za občinske, pri drugi pa lahko pustiš prazno glasovnico, jo zalepiš in oddaš, ali pa glasuješ za kako drugo stranko. Nikoli pa ne za srp in kladivo.*

V tržaški mestni občini je Slovenska lista postavila svojega kandidata v naslednjih okrajih.

POKRAJINSKE VOLITVE

VOLILNI OKRAJ: III Mamolo Humbert
Sekcije: 29, 30, 31, 32, 33, 34, 264, 266, 267, 268, 269, 270, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 299, 304.

VOLILNI OKRAJ: IX Torjan Zora
Sekcije: 123, 124, 125, 127, 128, 139, 140, 141, 177, 178, 179, 180, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 303, 309, 311, 315.

VOLILNI OKRAJ: XII dott. Agneletto Branko
Sekcije: 67, 68, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 302, 313, 317.

VOLILNI OKRAJ: XIII dott. Marzi-Marc Rudolf
Sekcije: 199, 203, 204, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 228, 229, 239, 240, 241, 242, 243, 258, 271, 291, 292, 321, 322.

VOLILNI OKRAJ: XIV Fabris Franc
Sekcije: 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 296, 297, 300, 301, 312, 316, 323.

Kako lažejo

Titovci in njih priskledniki si pomagajo z lažjo, da oblatijo naše kandidate. »Primorski dnevnik« je poročal, da je rekel dr. Branko Agneletto nekemu mladeniču na shodu v Lonjerju, naj se pobere v Jugoslavijo. Resnica pa je drugačna. Dr. Branko je rekel tisti osebi, če bi šel v Jugoslavijo, tam delal in se po šestih mesecih vrnil v Trst, bi ga minila volja, agitirati za komuniste. Dr. Dekleva, »Primorski dnevnik« in »Novi list« se na vso moč trudijo, da prikažejo vodilne ljudi Slovenske liste v najslabši luči. Navedli smo gornji primer, da iz njega spoznamo, da komunistom in njih pripregi ni nič verjeti. Naj lažejo! MI BOMO VOLILI »SLOVENSKO LISTO«.

Odpovedujem „Novi list“

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

Ker ljudje okrog »Novega lista« podpirajo pri volitvah v Trstu italijansko stranko, v naših vaseh pa komunistično partijo, zato odpovedujem »Novi list«. Mnenja sem, da slovenski časopis, ki podpira istočasno neslovensko stranko in komunistično brezbožno partijo, nikakor ni slovenski, četudi v vseh številkah še tako slovesno razobeša svojo slovensko zastavo. Ne v jokajočih uvodnikih, ampak ob volitvah stopajo prave barve na dan! Postavili so se izrazito na stran nasprotnikov našega naroda in zato zavračam njihov list in ga proglašam za neslovenskega in tujega! Kar objavlja v zadnjih številkah, je tuja učenost, ki jo je zavrnila Cankarjeva mati, ko je sin Ivan prinesel v njeno slovensko in krščansko hišo zmotne knjige z Dunaja. Zdravi Slovenci te škodljive tuje učenosti nočemo in zato se z razočaranjem obračamo od ljudi z dvema obrazoma.

Sicer pa odkrito povem, da sem »Novi list« bral parkrat le zaradi čitalniških novic na drugi strani in zaradi usode belega miramarskega gradu. Sedaj, ko je že tudi Mussolini izginil v miramarskih smrtnih objemih, si želim samo še, da bi vsi zdravi Slovenci spravili »Novi list« in njegovo tujo učenost v miramarski muzej! Edino tja še spada, čeprav nam tudi tam ne bo v čast in lep spomin!

Tudi povem, da tega lista nisem nikoli plačal, ker so mi ga brezplačno pošiljali kakor tolikim, a sedaj ga tudi zastonj ne sprejmem. Lista, ki razjeda naše slovenstvo znotraj in zunaj, ne morem več brati!

Tržaški rodoljub

Žabnice

Na prvo nedeljo v maju so nas naši pridni otroci lepo iznenadili. Priredili so nam, nekoliko kasno (to pa vsled bolezni) proslavo 80-letnice svetega očeta. Deklamacije, prizorčke in igrice so podali z vso ljubkostjo in otroško prisrčnostjo v splošno zadovoljstvo vseh gledalcev. Tudi težje vloge so bile posrečene. Najbolj ganljiv je bil prizorček »Lizika moli«. — Želimo, dragi otroci, da nam še v bodoče kaj lepega pripravite. Takrat bomo pa prišli k predstavi vsi v polnem številu!

Protest goriškega mesta

Zakonski osnutek pravosodnega ministra Mora, ki določa pristojnost tržaškega prizivnega sodišča za območja okrožnih sodišč iz Gorice, Vidma, Pordenona in Tolmezza ter postavlja tržiško okrajno sodišče v območje tržaškega tribunala, občino Gradež pa pod tržaško preturo, je naletela v našem mestu na oster odpor. Najbolj ogorčeni so bili seveda odvetniki, ki so v ta namen proglasili tridnevno stavko in sicer od 17. do 19. maja.

V torek 22. maja pa so v znak protesta proglasili splošno poldnevno stavko vsi goriški trgovci. Popoldne je bilo na Telovadnem trgu zborovanje, katerega se je udeležilo okrog 5000 oseb, nakar se je sprevod podal na Travnik pred prefekturo, kjer so izročili prefektu spomenico, s katero zahtevajo preprečitev Morovega zakonskega osnutka.

Delavke podgorske predilnice stavkajo

Sindikalne organizacije so pretekli teden proglasile delno stavko, ki naj bi se zaključila v soboto 19. maja. Toda delodajalec Toniella je stavko proglasil za ilegalno in je kratkomalo tovarno zaprl za vse dni stavke. Kljub temu so delavke vseh izmen redno prišle pred tovarno, ki pa je kljub temu ostala zaprta.

V ponedeljek, ko se je tovarna ponovno odprla, so delavke nadaljevale z delno stavko, s katero upajo doseči ugoditev svojih zahtev. Računajo, da se je zaradi stavke v tovarni proizvodnja zmanjšala za 40 od sto, kar prav gotovo ne bo v korist ne delodajalcem in ne delavkam. — Vsi delavci stavkajo tudi v predilnici v Ronkah, ki jo vodi isti gospodar.

Saksidovim sestram v slovo

Kar štiri sestre hkratu so nas zapustile preteklo nedeljo, štiri Saksidova dekleta, ki so odpotovala v ZDA. Hudo jim je bilo, ko so jemala slovo od priletnih staršev, težko tudi slovo od Gorice, kjer so med zadnjo vojno našle svoj drugi rodni kraj. Upale so, da bodo lahko tu ostale, saj so njih starši Primorci, a zadela jih je usoda toliko drugih naših ljudi: morale so se odločiti za izselitev. — Tudi nam je težko ob njih slovesu, saj smo se na njih navadili in jih imeli za naše. Posebno se bo občutila vrzel v dekl. Marijini družbi, kjer so bile vse štiri zelo delavne in nosile glavno težo dramatskega dela vsa zadnja leta. Vsem štirim, posebno najstarejši Cirili, ki je več let učila slovensko mladež v ljudskih šolah na Tržaškem, želimo obilo sreče v novem svetu in, če mogoče, da bi se kdaj zopet vrnile med nas!

Rdeče obljube v Rajblju

Mi Slovenci jih že drugič slišimo in dobro vemo, kakšno tragiko vsebujejo njih obljube:

1. Obljubljajo, da nam bodo dali slovenske šole! (Zelo pravično bi to bilo, a vsi vemo, da podelitev šol je v rokah ministrstva in ne v rokah občinske uprave).

2. Če zmagajo oni, bodo dali drva zastonj! (Vsi vemo, da naša občina ne poseduje gozdov; da je treba drva za javne lokale in urade in za vse potrošnike doseči preko gozdne uprave).

3. Odpravili bodo davke (Bedaki! Glejte, kaj obljubljajo n. pr. v Repentabru).

Dolg bi bil seznam obljub, ki jih rdeči dajejo. Ali zgoraj navedene zadostujejo, da podamo idejo o poštenosti upravljanja kandidatov liste LOPATA IN NAKLO.

Pod to krinko se skrivajo socialkomunisti. Občina se ne upravlja z demagogijo, pač pa s poštenostjo in sposobnostjo.

Pa, so rdeči pošteni in sposobni?

Mi ne bomo volili te liste, pač pa bomo sledili avstrijskemu zgledu. Ne bomo volili ne skrajnih levičarjev, ne skrajnih desničarjev, pač pa bomo naredili križ na križ.

DROBNE NOVICE

ARGENTINA ZAHTEVA IZROČITEV PERONA

Luis Bolet, argentinski zvezni sodnik, je dal argentinskemu ministrstvu navodilo, naj zahteva od Paname izročitev bivšega predsednika Perona ter je odredil njegov preventivni zapor. Obtožili so ga izdaje in ilegalnega združevanja. Prav tako je Bolet odredil preventivni zapor 101 bivših peronističnih poslancev. Tudi te so obdolžili izdaje in ilegalnega združevanja.

»AMERIŠKA MATI 1956«

Ta častni naslov, ki ga ameriške zdr. drž. vsako leto podelijo najbolj zaslužni ameriški materi, si je letos pridobila gospa Jane Maxwell iz Detroita. Mati edinega sina, je v svojem življenju posinovila in pohčerila še 27 otrok, ki so jih starši zapustili ali so kako drugače osiroteli. Poleg tega je botrovala še 75 otrokom. Vse te »svoje« otroke je dobro vzgojila in zanje vsestransko poskrbela in danes ji brez dvoma vračajo njeno veliko ljubezen z enako ljubeznijo.

OLIMPIADA 1956

Letos bodo olimpijske igre v Melbournu v Avstraliji. V melbournskem predmestju že gradijo veliko olimpijsko naselje za 6.200 tekmovalcev, ki nosi zanimivo ime: Heidelberg.

To novo naselje s trgovinami, bankami, zabavišči in uradi bo pozneje služilo brezdomcem in novonaseljencem za bivališče in bo tako mnogo pripomoglo v težki stanovanjski krizi.

Na tem prostoru gradijo sedaj najmodernejše plavalne bazene, stadione za boksarske in druge prireditve, v katerih bo prostora od 5 do 7 tisoč oseb. Povabili so v Avstralijo nad 100 kuharjev iz raznih dežel sveta, da bodo lahko nudili gostom hrano, ki so je vajeni.

Nemalo skrb povzroča Avstralcem tudi problem nastanitve tisočev in tisočev gledalcev. Prekooceanske družbe so se ponudile, da bodo v dneh olimpijskih iger dale na razpolago vse ladje zasidrane v pristanu, da bodo služile kot plavajoči hoteli.

SLOVENSKO KATOLIŠKO AKADEMSKO DRUŠTVO V GORICI namerava izvesti anketo z namenom, da bi spoznali miselnost in navade slovenskih visokošolcev v zamejstvu. Društveni odbor vljudno vabi k sodelovanju tudi visokošolce, ki niso člani nobene akademske organizacije. Te kolege prosimo, da se obrnejo na sledeči naslov: Marija Kacin, ul. Contavalle 5, Gorica, da jim pošljemo vprašalne pole. Za sodelovanje se jim že vnaprej iskreno zahvalimo. Odbor SKAD-a

ŠOLSKA PRIREDITEV. Goriški srednješolci pripravljajo kakor vsako leto svojo običajno šolsko prireditev, ki bo v nedeljo 27. maja ob 20.30 na šolskem dvorišču v ul. Croce. Ponovitev na praznik sv. Rešnjega Telesa 31. maja ob isti uri.

Srednješolci vabijo na to svojo prireditev vse ljubitelje slovenskih šol, da jim pokažejo, česa so se še naučili razen rednega šolskega znanja. Vstop bo prost: zahvaljujejo se pa že vnaprej vsem tistim, ki bodo prostovoljno kaj darovali za revne dijake.

Vabila k tej prireditvi se lahko dvignejo v tajništvih šol, v kavarni Bratuž, v Katoliški knjigarni, v knjigarni »Carducci« in v čevljarnici Kosič (v Raštelu). Prostovoljni prispevki za potrebne dijake se sprejemajo s hvaležnostjo.

Pridite številno k prireditvi in dajte poguma dijaštvu, da bo še naprej z veseljem nastopalo!

OSNOVNA ŠOLA V DOLU priredi dne 27. maja ob 4h popoldne zaključno šolsko prireditev ter proslavo materinskega dne. Otroci nastopijo z igrico »Pepelka« in raznimi pevskimi točkami. Lepo vabljeni domačini in okoličani!

OBVESTILO BEGUNCEM. S prihodnjim tednom se bodo izdajala nakazila za delitev obleke vsako jutro od 10. do 12. ure. Po navodilih NCWC iz Rima bodo deležni te delitve kakor tudi poznejših delitev živeža begunci nedržavljani in begunci, ki so prejemali podporo na Centru IRO-NCWC.

ZA PRIHODNJE VOLITVE je država dovolila 40% popusta na železnicah za vse one volivce, ki morajo potovati po železnici, da izpolnijo svojo volilno dolžnost. Pravico do popusta imajo, če odpotujejo med 23. in 27. majem ter se vrnejo vsaj do 31. maja. Na postaji naj pokažejo volilno pozivnico, pri povratku pa isto volilnico z žigom predsednika volilnega sedeža, kjer so volili.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Cenjene sotrudnike naprošamo, da nam pošljejo svoje dopise za prihodnjo številko čimprej, ker bo list izšel zaradi praznika dan prej.

DAROVI ZA SLOV. ALOJZIJEVIŠČE: N. N. Vrh sv. Mihaela 200; gdč. Albina Krašček 5.100; N. N. 2.660 lir. *Bog povrni!*

ZA SLOV. SIROTIŠČE: Gdč. Albina Krašček - Kairo 5.100. *Iskren Bog povrni!*

ZA MARIJANIŠČE: d.J.U.M.d. iz Trsta darovala 5.000; N. N. iz Rojana 1.000; Marijina družba iz ulice Risorta majniška zbirka 15.000; N. N. iz Trsta 2.000; Neimenovani iz Trsta 1.000 lir.

Vsem dragim dobrotnikom Bog povrni stotero!

Izšel je PASTIRČEK za mesec maj

OBVESTILA

ZAKLJUČEK ŠMARNIC v Gorici bo pri Sv. Ivanu na praznik Marije Kraljice, to je v petek 1. jun. zvečer. V stolnici pa jih zaključimo na prvo soboto 2. junija zjutraj.

NA PRVI PETEK bo ob 6h zjutraj sv. maša pred Izpostavljenim v stolnici, ob 7h pri Sv. Ivanu.

NA PRVO SOBOTO ostane urnik isti.

NA PRAZNIK SV. REŠNJEGA TELESA bo v Gorici procesija ob 6h zvečer; najprej pete večernice v stolnici, nakar sledi procesija po mestnih ulicah, kot običajno pretekla leta.

TUDI LETOS kot prejšnja leta bo skupno romanje na Barbano vseh slovenskih vernikov goriške nadškofije v soboto dne 11. avgusta. Vabljeni že zdaj v velikem številu!

ZAKLJUČEK ŠOLSKEGA LETA na slov. srednjih šolah v Gorici bo s šolsko sveto mašo v sredo dne 30. maja ob 10. uri v stolnici.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: *msgr. dr. Fr. Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Jos. Spillmann: 21

DED IN VNUK

7. poglavje: V ZADNJI URI

Medtem je lady (gospa) Worthington nestrpno pričakovala poročila, kaj je z Johnom. Nahajala se je v dve uri od »Zlate zvezde« oddaljeni gozdni hišici. Pogumna mati je bila povsod šla za svojim otrokom: v Preston, kjer so ga zasliševali, v Chorley, kjer ga je lutrovski škof skušal pripraviti k odpadu od vere. Noč in dan je mislila, kako bi otroka osvobodila. Tako se je bila seznanila tudi s krčmarico pri »Zlati zvezdi«. S to in z nekaterimi odločnimi možmi je bila dogovorila načrt osvoboditve. Zvedela je bila, kdaj bo birič spremljal Johna na daljno pot v ječo v Chester Castle. Po dogovoru sta onadva jezdeca od daleč sledila in storila, kakor smo videli. Krčmarica je bila tudi skrivališče v gozdu pri Swiftovih kot dobrih katoličanih gospe nasvetovala. In tako je uboga mati nestrpno hodila v zgornji sobici gozdne hišice gori in doli in čakala, čakala poročila. Njen sklep je bil zdaj trden: Če srečno dobi otroka, bo zbežala z njim iz Anglije v Francijo.

Medtem je res dospel mlajši jezdec v gozdno skrivališče. Prinesel je gospe veselo vest, da se sinko nahaja v bližini, v »Zlati zvezdi«, in da bo kmalu pri njej. Srce ji je glasno utripalo od razburjenja. Vsaka četrtinka ure čakanja se ji je zdela cela večnost. Pa minilo je še več ur. Mladi jezdec je bil potem, ko je bil povedal novico, zopet nazaj odjezdil, da bi bil staremu gospodu v pomoč, ako bi bilo treba.

Medtem je že zahajalo sonce in dolge sence so legale na drevesa in gozdno jaso in samotno hišico. Ptičice v vrhovih dreves so že pele svoje večerne pesmi, iz bližnjega močvirja pa je že vstajala lahna meglica, znanilka mraka in noči. Pričakovanih pa le ni hotelo biti.

Svojo stisko je gospa Worthington potožila gospe Swiftovi: »O gospa Swiftova,« je dejala, stoječ vrh stopnic, »gotovo se jim je kaj primerilo, da jih ni.«

»Potrpljenje, potrpljenje, ljuba gospa,« je tolažila starejša mamica iz pritličja, stoječa pri ognjišču, »in kar lepo gori ostanite v sobici, da vas kak nepoklican radovednež ne zapazi. Najbrž so nalašč počakali mraka in teme. Moji sinovi so šli vsi na prežo po gozdu. Pa — psst! — korake slišim!«

Lady Worthington se je brž umaknila v sobico; takoj nato je že nekdo potrkal na hišna vrata.

»Kdo je v tej pozni uri?« je vprašala gospodinja.

»Romar, ki gre k Naši ljubi Gospe 'Loreto',« je polglasno odgovoril moški glas.

To je bilo dogovorjeno geslo.

»On je!« je radostno dejala gospodinja ter odrinila zapah od vrat. Postaven mož plemenitega obraza, ki ga je dičila črna brada, je vstopil. Ko je odložil plašč, se je zalesketala bogato okrašena obleka angleškega plemiča ob svitu ognja na ognjišču. Nosil je meč v nožnicah ob svojem boku. Pa ženica se orožja ni bala; padla je na kolena k nogam prišleca, mu spoštljivo poljubila roko ter prosila: »Velečastiti! Prosim vas blagoslova. Potem pa vedite, da gospa Worthington čaka zgoraj; vsak čas mora dospeti mali John.«

V naslednjem trenutku je bil duhovnik že pri svoji svakinji v živem razgovoru. Ob kratkem ji je povedal, kod se je ves ta čas, odkar se nista videla, skrival. Svakinja je brž vprašala: »In kaj je z vašim očetom? Ste kaj slišali o njem v zadnjem času?«

»Pač,« je odgovoril duhovnik, »v gozdu sem predvčerajšnjim dobil drvarja, ki mi je pravil, da je mojega nesrečnega očeta videl; še vedno visi med življenjem in smrtjo. Ali jaz trdno upam, da bo Bog uslišal našo molitev in mu dodelil milost spreobrnjenja, čeprav v zadnji uri.«

V tem se je čulo rezgetanje konj iz gozdne teme. Lady Worthington je zadrhtela, da se je morala nasloniti na zidec pri oknu. Takoj nato so se vežna vrata odprla in moški glasovi, med katerimi pa se je dobro razločil tudi vesel smeh dečka, so od veselja se tresoči materi naznanjali prihod ljubega sinčka. Še en hip, in mali John je že od veselja vriskajoč objemal svojo mamico. »Ljuba, ljuba mamica!« in »ljubo, ljubo dete!« Samo to sta mogla nekaj časa spraviti iz grl. Duhovnik — stric dečkov — se je bil medtem tiho umaknil v sosedno sobico; ni hotel s svojo navzočnostjo motiti prvih trenutkov tako težko pričakovanega svidenja.

Spodaj v pritličju in v kuhinji je pa tudi bilo veselo: gospod Gerard in mladi spremljevalec sta radostno pripovedovala, kako sta osvoboditev izvršila. »Birič,« je pripovedoval g. Gerard, »ga je že pošteno imel pod kapo, ko sem jaz zasedel svojega vranca ter z Johnom, ki je sedel pred menoj, oddirjal izpred »Zlate zvezde«. Bob je najprej debelo pogledal, potem planil kvišku, da bi tekel za konjem, ali po nekaj korakih je telebnil na tla kakor je bil dolg in širok. Noč bo potrebna, da bo prespal svojega »mačka«, in šele zjutraj se bo mogel vrniti k svojemu krivoverskemu škofu, da mu sporoči svojo nezgodo. Medtem pa, in sicer še nocoj, to noč, bo lady Worthington s sinkom lahko že daleč čez gore proti tujini...«

Pri teh besedah je vstopila lady Worthington. Prihajala je z Johnom in stricem duhovnikom, da se rešiteljema zahvali in stori daljne ukrepe. »Hiteti moramo,« je dejala, »nobenega trenutka ne smemo zgubiti. Ko se Bob prebudi in svojemu gospodu vse pove, bodo gotovo brze sle na konjih razposlali za nami. Gorje mojemu otroku, ako nas dohite!«

Vsi so pritrdili, da je treba na vso moč hiteti. Sklenili so, da takoj po večerji, ki jo pripravlja gospa Swiftova, odrinejo. Prav v trenutku, ko je lady Worthington, da bi postarni gospodinji pomagala, devala svetle pocinjene krožnike na mizo za večerjo, je prisopel eden izmed Swiftovih, ki je zunaj v gozdu na straži stal, ter zaklical: »Jezdeci se bližajo po gozdu; ne vem, če prijatelji ali sovražniki!«

(Se nadaljuje)